

SYLABUS KURSU

Nazwa kursu: Diagnostyka i terapia „niespecyficznych” dolegliwości bólowych dolnego odcinka kręgosłupa		
Jednostka organizująca kurs: Akademickie Centrum Kształcenia		
Wydział realizujący kurs: Wydział Fizjoterapii		Jednostka realizująca kurs: Katedra Kinezyterapii Zakład Kinezyterapii
Rodzaj kursu: kurs		Liczba godzin: 32
Język modułu/przedmiotu: polski	Forma zajęć: zajęcia teoretyczne/praktyczne	Sposób realizacji: w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim
Koordinator kursu	dr Mirosław Kokosz prof. AWF Katowice	
Wymagania wstępne	Kurs dla fizjoterapeutów, studentów 3 lub wyższego roku kierunku fizjoterapia	
Cele kursu	<ul style="list-style-type: none"> • Zaznajomienie uczestników z aktualnym spojrzeniem na tzw.: „niespecyficzne dolegliwości bólowe dolnego odcinka kręgosłupa; • Rozpoznanie dysfunkcji wymagającej skierowania pacjenta do innego specjalisty (np. lekarza internisty) i/lub konieczności pilnego skierowania pacjenta do neurochirurga; • Rozpoznanie, do której grupy klinicznej należy pacjent i dobór odpowiednich technik badania, terapii i kontroli uzyskanych efektów leczniczych; • Nauczenie sposobów postępowania w okresie ostrym; • Nauka sposobów postępowania w okresie podostrym i przewlekłym; • Pokazanie i nauka technik: manipulacyjnych, mobilizacyjnych, powięziowych oraz zasad prowadzenia ćwiczeń u pacjentów z dolegliwościami bólowym kręgosłupa lędźwiowego i obręczy biodrowej. 	

Lp.	Modułowe efekty uczenia się uczestnik:	Odniesienie do efektów kierunkowych (wybranego kierunku studiów, kod z efektów kierunkowych)	Odniesienie Charakterystyk II stopnia PRK dla obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej w ramach szkolnictwa wyższego-poziomy 6/ poziomy 7
w zakresie wiedzy			
W01	Uczestnik zna i rozumie teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy wybranych elementów z zakresu metod specjalnych fizjoterapii (manipulacyjnych, mobilizacyjnych, powięziowych oraz ćwiczeń) u pacjentów z dolegliwościami bólowym kręgosłupa lędźwiowego i obręczy biodrowej.		C.W7.
W02	Uczestnik zna wskazania i przeciwwskazania do ćwiczeń stosowanych w kinezyterapii, terapii manualnej i masażu oraz		C.W8.

	specjalnych metod fizjoterapii u pacjentów z dolegliwościami bólowym kręgosłupa lędźwiowego i obręczy biodrowej.		
w zakresie umiejętności			
U01	Uczestnik potrafi przeprowadzić szczegółową diagnostykę dla potrzeb fizjoterapii i wykonać testy funkcjonalne dolegliwości bólowych dolnego odcinka kręgosłupa oraz zapisać i zinterpretować jego wyniki.		D.U1.
U02	Uczestnik potrafi zaplanować, dobrać i wykonać zabieg z zakresu wybranych metod specjalnych fizjoterapii (manipulacyjnych, mobilizacyjnych, powięziowych) u pacjentów z dolegliwościami bólowym kręgosłupa lędźwiowego i obręczy biodrowej.		C.U8.

Stosowane metody dydaktyczne

Obserwacja, prezentacja, wykład.

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się uzyskanych przez uczestników

Bieżąca obserwacja kursanta i samodzielne wykonywanie przez niego uczonej techniki i procedur.

Treści modułu kształcenia		Godziny
Zajęcia teoretyczne		
1.	Charakterystyka pierwszego „trójkąta diagnostycznego”	2
2.	Wskazania i przeciwwskazania do zabiegu operacyjnego – punkt widzenia fizjoterapeuty. Skala Oswestry – pomoc w ocenie stanu pacjenta.	1
3.	Charakterystyka stanu ostrego, podostrego i przewlekłego (drugi „trójkąt diagnostyczny”. Dobór sposobów terapeutycznych zależnie od stanu pacjenta.	1
4.	Charakterystyka niespecyficznych dolegliwości bólowych odcinka lędźwiowego. Z podziałem na 5 grup klinicznych.	1
5.	Analiza dysfunkcji tylnej i przedniej kolumny. Zasady badania ruchów powtarzanych ze szczególnym uwzględnieniem przesunięcia bocznego.	2
6.	Biomechanika stawu krzyżowo-biodrowego, klaster Lasletta, analiza kliniczna wyników badania stawów obręczy biodrowej.	2
7.	Stenoza kręgosłupa lędźwiowego – objawy subiektywne i obiektywne. Charakterystyka zmian MODIC.	2
Zajęcia praktyczne		
1.	Badanie neurologiczne, mięśnie wskaźnikowe, test SLR i „ciąciwy łuku”. Sposób wykonania i analiza kliniczna.	1
2.	Anatomia i diagnostyka palpacyjna (stawy, mięśnie, układ nerwowy).	3
3.	Postępowanie lecznicze w okresie ostrym (zasada 3 pierwszych wizyt). Podstawowe ćwiczenia w domu.	2
4.	Badanie manualne kręgosłupa lędźwiowego: ruchy czynne, czynno-bierne i bierne	1
5.	Terapia punktów spustowych głównych mięśni stawu biodrowego i taśm mięśniowych kończyn dolnych.	2
6.	Badanie tylnej i przedniej kolumny w pozycji stojącej i leżącej	1
7.	Możliwości uruchomienia stawów międzywyrostkowych według różnych koncepcji terapii manualnych (techniki mięśniowe, mobilizacje i manipulacje stawowe).	2
8.	Terapia taśm mięśniowych.	3
9.	Terapia stawów krzyżowo-biodrowych. Techniki mobilizacyjne i manipulacyjne. Sposoby stabilizacji wewnętrznej i zewnętrznej w przypadku niestabilności obręczy biodrowej.	3
10.	Postępowanie w przypadku stenozy kręgosłupa lędźwiowego.	1
11.	Postępowanie w przypadku niestabilności kręgosłupa lędźwiowego, Ćwiczenia domowe.	2

Forma i warunki zaliczenia modułów kursu, w tym zasady dopuszczenia do zaliczenia, egzaminu

Warunkiem zaliczenia kursu jest wykazanie się znajomością zagadnień teoretycznych poruszanych na kursie i umiejętność ich praktycznego wykonania. Najważniejszym elementem zaliczenia kursu jest umiejętność wybrania najlepszego sposobu postępowania teoretycznego na bazie prawidłowego wnioskowania klinicznego.

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia kursu

Literatura podstawowa:

1. Bogduk N.: Biomechanika bólu kręgosłupa. DB Publishing, Warszawa, 2010
2. Kaltenborn F.: Manual Mobilization of the Joints, Norli, Oslo, 2012
3. Laslett M. i wsp.: Diagnosing painful sacroiliac joints: A validity study of a McKenzie evaluation and sacroiliac provocation tests. Australian Journal of Physiotherapy, vol. 49, Iss 2, 2003
4. McKenzie R., May S.: The Lumbar Spine Mechanical Diagnosis and Therapy. Spinal Publications New Zealand 2003
5. Peterson S., Laslett M.: Alternating lumbar lateral shift: a case report. The Journal of manual and manipulative therapy. 29 (484), 2020

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk, w przypadku, gdy program kursu przewiduje praktyki

nie dotyczy

Forma oceny efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Forma oceny	
	Obserwacja na zajęciach	Zaliczenie praktyczne
W01	X	
W02	X	
U01	X	X
U02	X	X